

Dansk Byggeri
Nørre Voldgade 106
1358 København K

Att.: Heidi Blicher Fosselius

26.06.2015

Sag: BET 15/05132

Sagsbehandler: BFJ

Vejledende udtalelse om Tagdækningssektionens ”Faglige forbehold for tagdækningsarbejde”

Dansk Byggeri har bedt om Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens umiddelbare vurdering af revideringen af Tagdækningssektionens standardforbehold ”Faglige forbehold for tagdækningsarbejde”, jf. brev af 13. maj 2015.

Denne vejledende udtalelse udgør ikke en afgørelse af, hvorvidt det påtænkte reviderede standardforbehold er i overensstemmelse med konkurrenceloven. En afgørelse herom vil forudsætte mere dybtgående markedsundersøgelser og vurderinger.

Denne udtalelse vil derimod beskrive, om Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har umiddelbare betænkeligheder – og i givet fald hvilke betænkeligheder – som det påtænkte standardforbehold på det foreliggende grundlag giver anledning til.

Hvis de oplysninger, som Dansk Byggeri har indsendt, ikke er retvisende eller ikke på tilstrækkelig vis beskriver problemstillingen, må Dansk Byggeri forvente, at styrelsens syn fremadrettet kan være et andet end det, der fremgår af denne vejledende udtalelse.

Bemærk: Det er altid virksomhedens eget ansvar at overholde konkurrencereglerne uanset indholdet i denne udtalelse.

Sagens baggrund

Det fremgår af de oplysninger, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har modtaget i sagen, at Tagdækningssektionen i Dansk Byggeri påtænker, at revidere det ”Faglige forbehold for tagdækningsarbejde”, således at det i sin helhed udvides til gælde for en- og tofamiliehuse, og således at det ligeledes omfatter aftaler indgået på baggrund af AB-Forbruger. Det fremgår endvidere, at standardforbeholdet revideres for at skabe større sikkerhed for både bygherre og entreprenør i form af udvidet krav om en brand- og stormskadeforsikring ved reparations- og vedligeholdelsesarbejde. Det er alene forbeholdets pkt. C, som ændres ved revideringen. Endelig fremgår det af henvendelsen, at der er tale om en horisontal aftale, hvor det er frivilligt for Tagdækningssektionens medlemmer, om de vil benytte forbeholdet. Det nye standardforbehold er på nuværende tidspunkt ikke gældende for sektionens medlemmer.

**KONKURRENCE- OG
FORBRUGERSTYRELSEN**

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5000

Fax 4171 5100

CVR-nr. 10 29 48 19

kfst@kfst.dk

www.kfst.dk

**ERHVERVS- OG
VÆKSTMINISTERIET**

Tagdækningssektionens standardforbehold vedrører i sin helhed tre punkter. Det påtænkte reviderede faglige forbehold medfører en ændring af pkt. C, som får følgende ordlyd, (ændringer fremgår i *kursiv*):

C. *[slettes...]* Endvidere gælder følgende:

- 1) Med mindre andet udtrykkeligt fremgår af udbudsmaterialet, stiller bygherren ved udførelse af varmt arbejde med en brandvagt.
- 2) Ved reparations- og vedligeholdelsesarbejde, skal den i AB 92 § 8, stk. 1 *og AB-Forbruger § 8, stk. 2* nævnte brand- og stormskadeforsikring dække skade på den bygning, der er genstand for arbejdet. Entreprenøren og dennes eventuelle underentreprenører skal medtages som sikrede på policen.
- 3) Hvis der i den af bygherren tegnede brandforsikring er fastsat en forhøjet selvrisiko ved udførelse af varmt arbejde, og det er anført at selvrisikoen nedsættes, hvis der iagttages særlige krav, f.eks. at arbejdet skal udføres af certificerede medarbejdere, eller at der skal udfyldes en særlig blanket før udførelse af varmt arbejde, skal bygherren give entreprenøren oplysninger herom. Undlader bygherren at give entreprenøren disse oplysninger, hæfter bygherren for den forhøjede selvrisiko.
- 4) Ved indgreb i konstruktioner, skal bygherren sørge for afdækning af det i bygningen beroende løsøre.

I forholdet mellem entreprenøren (det enkelte medlem af Tagdækningssektionen) og bygherren i entrepriser betyder revideringen af standardforbeholdet efter det oplyste, at forbeholdet generelt udvides til også at gælde en- og tofamiliehuse.

For så vidt angår pkt. C2, betyder revideringen, efter det oplyste, at bygherrens forpligtelse i henhold til AB 92 § 8, stk. 1 og AB-Forbruger § 8, stk. 2 til på entreprenørens anmodning, at medtage denne som sikret på forsikringspolicen, fremadrettet vil blive udvidet, så sædvanlig brand- og stormskadeforsikring for om- og tilbygning, fremover ligeledes skal gælde reparations- og vedligeholdelsesarbejde i henhold til AB-forbruger, i modsætning til nu, hvor det gældende forbehold alene henviser til AB 92 § 8, stk. 1.

I medfør af AB 92 § 8, stk. 1 og AB- Forbruger § 8, stk. 2 gælder der et krav om, at bygherre skal tegne og betale sædvanlig brand- og stormskadeforsikring ved om- eller tilbygning, og at entreprenøren efter anmodning kan forlange at blive medtaget som sikret på forsikringspolicen. Ifølge Dansk Byggeri, kan afgrænsningen mellem om- og tilbygning og reparations- og vedligeholdelsesarbejde i praksis være svær. En bygherre kan derfor risikere, ved reparations- og vedligeholdelsesarbejde, at lide et økonomisk tab, hvis bygherren ikke har tegnet brand- og stormskadeforsikring, som dækker denne type arbejde, og skaden ikke er dækket af entreprenørens ansvarsforsikring.

Formålet med at ændre standardforbeholdets pkt. C2 er således, efter det oplyste, at skabe større sikkerhed for både bygherre og entreprenør i form af brand- og stormskadeforsikring ved reparations- og vedligeholdelsesarbejde.

Vejledende udtalelse

Konkurrencelovens § 6

Generelt kan det oplyses, at det er forbudt for virksomheder mv. at indgå aftaler, der direkte eller indirekte har til formål eller til følge at begrænse konkurrencen, jf. konkurrencelovens § 6, stk. 1. Dette gælder også for vedtagelser og samordnet praksis inden for en sammenslutning af virksomheder (medlemmer i en brancheorganisation), jf. konkurrencelovens § 6, stk. 3.

Standardvilkår, der påvirker en brancheorganisation's kommercielle vilkår vedrørende køb, salg, levering mv. af et produkt eller en ydelse, kan være i strid med konkurrencelovens § 6. Det følger af praksis, at en brancheorganisation's vedtagelse af standardvilkår kan være omfattet af konkurrencelovens § 6, stk. 2, nr. 1, der forbyder konkurrencebegrænsende aftaler, som består i at fastsætte ”*købs- eller salgspriser eller andre forretningsbetingelser*”.

Brancheorganisationers standardvilkår er vilkår, som medlemmerne anvender til fastsættelse af kommercielle vilkår for f.eks. køb, salg, levering, ansvarsfraskrivelse mv. Disse kan både indebære administrative lettelser for medlemmerne og samtidig gøre det nemmere for medlemmernes kunder at sammenligne de betingelser, som de får tilbudt.

Standardvilkår skaber imidlertid også et fælles grundlag for, hvorledes medlemmerne skal konkurrere og kan således begrænse den konkurrence, der er mellem medlemmerne om vilkårene for den endelige kontrakt. Dette kan være i strid med konkurrencelovens § 6.

Det vil altid bero på en konkret vurdering, om et standardvilkår er lovligt. Hvis standardvilkåret vedrører et konkurrenceparameter, der er væsentlig på det konkrete marked, vil vilkåret som udgangspunkt være i strid med konkurrencelovens § 6. Dette gælder særligt standardvilkår, der direkte påvirker de priser, som kunderne skal betale for varen/tjenesteydelsen, dvs. vejledende priser og rabatter.

Brancheorganisationer må gerne lave generelle standardvilkår, så længe der er tale om helt overordnede rammebetingelser, der ikke påvirker relevante konkurrenceparametre. Et eksempel herpå er standardbetingelser om neutrale elementer. For yderligere information om, hvilke kriterier, der indgår i den konkurrenceretlige vurdering af, om en brancheorganisation's standardvilkår er i overensstemmelse med konkurrencelovens § 6, henvises der til EU Kommissionens retningslinjer vedrørende horisontale samarbejdsaftaler¹ samt

¹ Kommissionens retningslinjer af 14. januar 2011 for anvendelsen af artikel 101 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde på horisontale samarbejdsaftaler (2011/C 11/01) (“Kommissionens horisontale retningslinjer”).

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens *Vejledning om informationsaktiviteter i brancheforeninger*.²

Den umiddelbare vurdering af revideringen af Tagdækningssektionens standardforbehold

På det foreliggende grundlag og under forudsætning af, at Tagdækningssektionen overholder ovenstående generelle retningslinjer, er det Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens umiddelbare vurdering, at den påtænkte revidering af Tagdækningssektionens ”Faglige forbehold til tagdækningsarbejde” ikke giver anledning til åbenlyse betænkeligheder efter konkurrencelovens § 6.

Styrelsen har i denne umiddelbare vurdering lagt de oplysninger til grund, som Dansk Byggeri har oplyst, herunder bl.a. at Tagdækningssektionens standardforbehold ikke er bindende for medlemmerne, men frivilligt kan benyttes af disse.

Styrelsen har herudover forudsat, at Tagdækningssektionens standardforbehold ikke berører konkurrenceparametre, der er væsentlige på det pågældende marked og dermed hverken direkte eller indirekte påvirker de priser, som kunderne skal betale, dvs. vejledende priser og rabatter mv.

Styrelsen vil ikke foretage sig yderligere i anledning af Dansk Byggeris henvendelse.

Bemærk: Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen er hermed ikke forhindret i på et senere tidspunkt at undersøge Tagdækningssektionens standardforbehold, hvis styrelsen på baggrund af en klage eller på anden vis erfarer, at der er grundlag herfor.

Styrelsen henleder opmærksomheden på, at overtrædelse af konkurrenceloven er strafbart, jf. konkurrencelovens § 23.

Denne vejledende udtalelse er ikke en afgørelse og kan ikke indbringes for Konkurrenceankenævnet.

Styrelsen skal afslutningsvist henlede opmærksomheden på, at styrelsen offentliggør denne udtalelse på styrelsens hjemmeside, www.kfst.dk.

Med venlig hilsen

Bettina Funch-Jarlbæk
Specialkonsulent

² Vejledningen findes på Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens hjemmeside, www.kfst.dk.